

קבוע ליום 19.9.19
בפני כבוד השופטת גיליה רביד

העותרים
שחף ויסבין ו-55 אח'
ע"י ב"כ עו"ד איתי מק
יפו 97 ירושלים
טל': 02-5877766 פקס: 02-5877744

- נ ג ד -

המשיבים
1. ראשת אגף הפיקוח על הייצוא הבטחוני
2. שר הביטחון
3. משרד הבטחון
4. משרד החוץ
ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז תל-אביב (אזרחי)
בית קרדן, דרך מנחם בגין 154, ת.ד. 33051, תל אביב
טל': 073-3736222 ; פקס': 02-6468005

תשובה מטעם המשיבים לתגובת העותרים לבקשה לסגירת דלתיים

המשיבים מתכבדים להגיש תשובה מטעמם לתגובת העותרים לבקשת המשיבים לסגירת דלתיים (להלן: "התגובה"), כדלקמן:

1. עם הגשת כתב התגובה מטעמם לעתירה שבכותרת, הגישו המשיבים לבית המשפט הנכבד בקשה לקיום הדיון בעתירה בדלתיים סגורות ובקשה כי איסור הפרסום הנגזר מכך יחול על תוכן הדיון, ועל כל החלטה או פסק דין שיינתנו מעתה ואילך, וזאת מטעמים של שמירה על ביטחון המדינה ולשם מניעת פגיעה ביחסי החוץ שלה (להלן: "בקשה לקיום דיון בדלתיים סגורות" או "הבקשה").
2. המשיבים ישובו ויבקשו כי בית המשפט הנכבד יורה כמבוקש בבקשתם לקיום הדיון בדלתיים סגורות.
3. כפי שצוין בתגובה המקדמת מטעם המשיבים, ככלל אגף הפיקוח על הייצוא הביטחוני אינו חושף פרטים אודות רישיונות שיווק וייצוא ביטחוני, וזאת מטעמים ביטחוניים, מדיניים ואסטרטגיים ברורים של מדינת ישראל. בשים לב לכך, המשיבים אינם יכולים להתייחס בגלוי לטענות הפרטניות המועלות על ידי העותר הן במסגרת עתירתו והן במסגרת התגובה.

4. במסגרת התגובה מנסה העותר להציג מצג לפיו המשיבים "הסתירו", לכאורה, מבית המשפט הנכבד את החלטות בית המשפט העליון הנכבד בבג"ץ 648/17 ו-5662/17. ואולם, לא כך הדבר, נהפוך הוא. עיון בבקשה לקיום הדיון בדלתיים סגורות מעלה כי בבקשה צוין כי בשנים האחרונות נדונו מספר עתירות שעניינן במדיניות הייצוא הביטחוני של ישראל, ובמסגרתן ניתנו צווי איסור פרסום שונים. כך, הפנו המשיבים למספרי ההליכים בבית המשפט העליון הנכבד כבג"ץ, ובכללן, ברחל בתך הקטנה, בג"ץ 648/17 ובג"ץ 5662/17. (ראה סעיף 4 לבקשה)
5. לצד זאת, **עמדו המשיבים על ההחלטה האחרונה, והעדכנית ביותר, שהתקבלה עד כה על ידי בית המשפט הנכבד העליון במסגרת בג"ץ 2562/18**, אשר במסגרתו הגישה המדינה בקשה דומה לבקשה דגן – וזו התקבלה (תוך שבמסגרת הבקשה שהוגשה בבג"ץ 2562/18, הוזכרו בין היתר ההליכים בבג"ץ 648/17 ובג"ץ 5662/17 הנ"ל, כמובן).
6. המשיבים מבקשים ליישם במסגרת ההליך שבכותרת את החלטת בית המשפט העליון שניתנה בבג"ץ 2562/18 הנ"ל – לא יותר, ולא פחות. אלא שדומה כי כעת מבקשים העותרים, במסגרת תגובתם, להעלות טענות כנגד החלטת בית המשפט העליון הנכבד בבג"ץ 2562/18, אשר לטענת העותרים "סותרת" החלטה קודמת של בית המשפט העליון בבג"ץ 648/17. אין אלא לתמוה על כך שב"כ העותרים מבקש להשיג נגד ההחלטה האחרונה שניתנה על ידי בית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ בטענה שהיא "סותרת" החלטה קודמת, ויש לדחות גם את יתר טענותיו בעניין זה.
7. כך לדוגמא טוען העותר כי "ב"כ המשיבים בהליך שבכותרת, השחיר בפרוטוקול שצורף לבקשה, דברים פומביים שב"כ העותרים כתב אותם בעתירה הפתוחה לציבור, וכאמור הוא והעותרים חוזרים עליהם בכל במה תקשורתית אפשרית". (סעיף 5 לתגובה)
8. עיון בפרוטוקול הדיון אשר צורף כנספח לבקשה מעלה כי פרוטוקול הדיון "הושחר" בהתאם לאמור בהחלטת בית המשפט העליון הנכבד בעמ' 4 לפרוטוקול לפיו "עד כאן באשר לסוגיית הדלתיים הפתוחות. אשר לאיסור הפרסום – בשלב זה אנו מורים על איסור פרסום של הפרוטוקול ובהמשך נתייחס לאיסור הפרסום של פסק הדין, ככל שיתבקש". קרי, לא ב"כ העותרים הוא זה שבחר "להשחיר" דברים שנאמרו במסגרת הפרוטוקול באותו הליך, אלא הרכב שופטי בית המשפט העליון.
9. ויודגש, כפי שהובהר בפרוטוקול הדיון בבג"ץ 2562/18 עמדת המדינה לפיה איסור הפרסום נדרש גם ביחס לטיעוני העותרים במסגרת הדיון, הינה, בין היתר, פועל יוצא של לקחי העבר בהם נשמעו טענות ב"כ העותר בדלתיים פתוחות, מבלי שיכולים היו המשיבים להשיב לדברים בגלוי ובפועל, פורסמו דברים באמצעי התקשורת אשר הציגו את עמדת המדינה באופן מטעה ומסולף (ראה עמ' 1 לפרוטוקול הדיון אשר צורף כנספח א' לבקשה).

10. כפי שהובהר במסגרת הבקשה לקיום הדיון בדלתיים סגורות, קיום הדיון בעתירה בדלתיים סגורות ואיסור הפרסום שהתבקש - התבקש "מעתי ואילך", היינו גם במקרה זה לא התבקש צו איסור הפרסום כנגד עצם הגשת ההליך, כנגד הנושא בו הוא עוסק או כנגד כתב העתירה על טענותיו, ובכך סבורים המשיבים כי מתקיים האיזון הנדרש.
11. נסיונו של העותר לאבחן את המקרה דן ממקרים אחרים דינו להידחות שכן, עמדת המשיבים באשר לחשיפת פרטים אודות הייצוא הביטחוני נכונה במקרה זה כמו גם במקרים האחרים, ועניינה במדיניותם הכללית של המשיבים בסוגיות של ייצוא בטחוני; כך הוצגה עמדת המשיבים בפני בית המשפט העליון במסגרת בג"ץ 2562/18 הנ"ל, בו התקבלה בקשתם.
12. המשיבים אינם מנסים "להשתיק את הדיון הציבורי והמשפטי" כנטען בסעיף 9 לתגובת העותרים. כמובן, שעמדת המשיבים החסויה לגופה של העתירה תובא בפני בית המשפט הנכבד וממילא לא התבקש איסור הפרסום על עצם הגשת העתירה וטענות העותרים במסגרתה.
13. כמו כן יש לדחות את טענות העותרים בסעיפים 8 - 12 לתגובת העותרים בענין פורום לא נאות, כביכול, במסגרתו הוגשה הבקשה לסגירת הדלתיים. למותר לציין כי המשיבים לא ביקשו ולא התיימרו לבקש להוציא "צו איסור פרסום עולמי על פרסומים של ממשלה זרה", ואין כל בסיס לטענה זו ועל כן יש לדחותה.
14. לבסוף יבקשו המשיבים להתנגד לבקשת העותרים לחקירת המצהירים מטעם המשיבים על תצהיריהם. התנגדות זו מבוססת ראשית על הטעם המהותי לפיו חקירה זו, ככל שתתאפשר, תהיה חסרת תועלת, שכן ברי שהגורמים אשר מטעמם הוגשו התצהירים לתמיכה בבקשה מנועים מלהשיב לשאלות בעניין זה בדלתיים פתוחות, מאותם טעמים ממש עליהם מבוססת הבקשה.
15. שנית, ההתנגדות מבוססת על טעם פרוצדורלי: מצויים אנו בהליך מנהלי, המנוהל על פי סדרי דין אחרים ושונים מהליכים אזרחיים. בהליך מנהלי נדרש משיב לתמוך את העובדות המובאות בכתב התשובה מטעמו בתצהיר ("תצהיר בג"צ"), השונה בהיבטים רבים מתצהיר בהליך אזרחי.
16. כידוע, בהתאם לכללי המשפט המנהלי, בית המשפט אינו מקיים דיון עובדתי וראייתי, אלא בוחן את חוקיות החלטת הרשות על פי כללי המשפט המנהלי.
17. תקנה 15(א) לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים קובעת כדלקמן:

"בית המשפט ידון בעתירה על פי ראיות שיובאו בתצהירים, ואולם רשאי הוא, לבקשת בעל דין, להתיר

**חקירת מצהיר של בעל הדין שכנגד, אם ראה כי הדבר
דרוש לשם הכרעה בעתירה".**

18. בהתאם להוראות החוק וההלכה הפסוקה, ככלל לא תותר בעתירה מנהלית חקירת מצהיר בעל הדין, אלא במקרים יוצאים מן הכלל, אשר אינם מתקיימים בענייננו. האמור מתיישב היטב עם התכלית שלשמה הוקם בית המשפט לעניינים מנהליים, אשר לא הוקם כערכאה דיונית השומעת עדויות והראיות, אלא כערכאה הדנה בעניינים המנהליים המנויים בתוספת לחוק. וראה בהקשר זה בעת"מ 11-02-22775 הגישה מרכז לשמירה על הזכות לנוע ואח' נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים ואח' (פורסם בנבו, מיום 13.01.13):

**"תקנה 15(א) לתקנות בית משפט לעניינים מינהליים
(סדרי דין), התשס"א – 2000 קובעת כדלקמן ...**

**מהוראה זו עולה בבירור, כי חקירת מצהיר מהווה חריג
לכלל המנחה את בית המשפט לדון בעתירה על פי ראיות
שיובאו בתצהירים וכי חקירה מסוג זה תותר רק ככל
שהדבר דרוש לשם הכרעה בעתירה".**

19. משכך, לעמדת המשיבים דין טענות העותרים במסגרת תגובתם להידחות.

20. אשר על כן, ישובו המשיבים על האמור בבקשתם לקיום הדיון בעתירה בדלתיים סגורות.

יוסי צודק, עו"ד
פרקליטות מחוז ת"א – אזורחי

תל-אביב י" באלול תשע"ט
10 בספטמבר 2019
פמת"א עתמ/19/1399